

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre . . . . . K 12.—
 félévre . . . . . „ 6.—
 negyedévre . . . . . „ 3.—
 egy hóra . . . . . „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 :- :- délután 6 órakor. :- :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjazásáért szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felelős szerkesztő: BUSZEK BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

A kath. papság és a korpótlék

Ismeretes az újságolvasó közön-
 ség előtt az a törvényjavaslat, melyet
 a kultuszminiszterium nem oly régen
 nyújtott be a kath. papság korpótlék
 kérdésének rendezéséről.

Azért írom így, „a kath. papság
 korpótlék kérdésének rendezéséről“,
 mert hisz mindenki tudja, hogy e te-
 kintetben nem egyenlő mértéket hasz-
 náltak s a református lelkészi kart sok-
 kal előnyösebb rendezésben ré-
 szeltették, mint a kath. papságot.

Nem akarunk a kérdésnek oly
 szint adni, hogy e kétféle mérték a
 jobban dotált ref. lelkészség hátrányá-
 ra essék s ezért nem is összehasonli-
 tani akarjuk e kétféle mértéket, hanem
 csupán a kath. papság korpótlék ter-
 vezetének ferdeségeire akarunk rámu-
 tatni abban a reményben, hogy azon
 változást eszközölnék s annál inkább,
 mert hisz — mint hireink jelzik —
 az egész ország kath. papsága az es-
 peresi kerületek tavaszi korona gyüle-
 sein spontánszerűen elítélőleg nyilatko-
 zott a javaslatról. Feliratilag kérte a
 magas püspöki kart, hogy kellő idő-
 ben és helyen a méltányos módosítá-
 son dolgozzék.

A javaslat szerint szolgálati ide-
 jük arányában 200—400 korona kor-

pótlékban részesülnek a „javadalmas“
 lelkészek.

Nem szólunk arról se, hogy itt is
 sok pótolni való volna, de így első te-
 kintetre is világos, hogy a kath. pap-
 ság egy igen nagy százalékán sérelem
 esik.

Javadalmas lelkész az, ki önálló
 plebániát vezet s annak a plebániának
 jövedelmét élvezi. Ilyen van pl. Er-
 délyben circa 250. Ezenfelül azonban
 Erdélyben pl. még nagyon sok fel-
 szentelt pap van, kik ebbe az osztály-
 ba nem sorozhatók. Ilyenek: 1. a püs-
 pöki irodák személyzete, 2. teológiai és
 gimnáziumi tanárok, 3. hitoktatók, 4. a
 káplánok. Mindezen 4 osztályban a
 kath. papság ugyyszólván a legna-
 gyobb és legnehezebb munkát végzi s
 éppen őket zárta ki a javaslat a ked-
 vezményből, a korpótlékból.

Megokolni maga a miniszter se
 tudta e méltánytalanságot s valamelyes
 mentségül azt hozta fel, hogy a fent
 említett állások csak átmenetiek s min-
 den papnak végső célja az önálló ple-
 bánia elnyerése. E felfogás általában
 téves, s katolikus szempontból pláne
 veszedelmes következményekkel járhat.

A fent említett állások közül
 egyik sem, legfeljebb az utolsó tekint-
 hető átmeneti állásnak, mert hisz a
 püspöki iroda személyzete, a hittanári

s hitoktatói állások éppen mind olyan
 természetűek, hogy nem engedik meg
 a gyakori változást.

Ezt bizonyítja azon örvendetes
 tény, melyet már tapasztalhatunk, hogy
 a hitoktatói állásokat még az elemi
 iskoláknál is rendszeresen szervezni
 akarják, mert csak így biztosítható a
 hitoktatás eredményessége és egysége.
 És ez szükséges is, mert a hitoktatás
 a vallásosságnak az alapja s oda nem
 is alkalmazhatók egészen tapasztalatlan
 fiatalok s legkevésbé oly módon, hogy
 abból mielőbb kikivánozzanak.

Már pedig ez feltétlenül bekövet-
 keznek és bekövetkezik, ha szinte rá-
 kényszerítik a fiatalságot arra, hogy
 mindig többre vágyódják a nyílt méltá-
 nytalanság miatt.

De még szembeötlőbb a sérelem
 a káplánokra. A káplánok tudvalevő-
 leg a plebánia munkásai. Legkevésbé
 se akarjuk ezzel azt mondani, hogy
 ugyanakkor a plebánosokra is nem há-
 ramlik jó adag munka, de tény az,
 hogy a papnak a terhét ők viszik.

Ez helyes és jogos is. De most
 előáll egy s más külső körülmény, s mert
 a papságnál nincs és nem is lehet
 pragmatika a szolgálat érdeke miatt,
 tehát megtörténhetik, hogy egy 3—4
 éves pap már javadalmat kap, míg a
 másik 10—15, talán 20 évet tölt el

Béke napján.

Írta és felolvasta Balog József főgymn. tanár.

A nagyméltóságú m. kir. vallás- és köz-
 oktatásügyi miniszter ur ő Excellenciája
 elrendelte, hogy minden esztendőben az in-
 tézet az ifjuság figyelmét a világbéke esz-
 méjére felhívja, ezen eszmét benne érlelje
 és ébren tartsa. Azért gyűltünk a jelen órá-
 ban mindnyájan össze, hogy e nemes intéz-
 kedésnek eleget tegyünk. Kérlek tehát ked-
 ves ifjak, hogy néhány pillanatra ajándékoz-
 zatok meg figyelmetekkel, amíg a béke esz-
 méjéről egyet-mást elmondok nektek.

Az amerikai indián közös lelki vonásai
 közül a többek között olvastam, hogy lassan
 gerjed érzelmre, azért látszik hidegnek, kö-
 zönbősnek, de ha valamely érzelm lelkében
 gyökeret fogott, az nála szenvedéllyé erősö-
 dik. Bosszújával évekig képes ugyan elvárni,
 azonban ellenségének felkeresése végett étlen-
 szomjan átkel járhatatlan hegyhátakon, be-
 kalandozza a mérföldekre terjedő ingoványo-
 kat s a kietlen homokpusztákat. Aminő gyön-
 géd anyja iránt, oly kegyetlen és irgalmat
 nem ismerő ellenségével szemben.

És vajjon nem ilyen kedélyeket, kelle-
 metlen hangulatu emberek egész sokaságát,
 tömegét tárja elélnk a háború!?

Nagyjában ismeretes előttek nagy
 Napoleonnak az oroszok ellen vívott harca.
 Tájékozásul egy részletét szándékom bemu-
 tatni ifju lelketek előtt.

1812. november 7-én a hőmérő 5 fok-
 ról leszállott 18 fokra zéró alatt. Ettől a nap-
 tól kezdődik a pusztulás.

René Burgois elbeszélésében a követ-
 kezőket írja: „Képzeljének el, ha tudnak,
 százezer szerencsétlent. Zsák a hátukon,
 hosszú botra támaszkodva, a legfurcsább
 rongyokba burkolózva, férgek hemzsegték
 rajtuk. Ki voltak szolgálatva az éhség min-
 den borzalmának.

A legborzalmasabb nyomoruságot ta-
 karó ruha mellé képzeljék el e sápadt, a
 tábor sarától bepiszkitott, füsttől kormozott
 embereket, mélyen ülő megtört fényű szemü-
 ket, rendetlen hajukat, hosszú, utálatos sza-
 kállukat. Csak halvány fogalmuk lesz arról,
 hogy milyen volt ez a hadsereg. Fáradtságo-
 san vonszoltuk magunkat, magunkra hagyat-
 va a hósvatagban alig látható utakon, nagy
 sikságokon, retentő fenyőerdőkön át.

Emitt összeestek nyomoruság sulya
 alatt a szerencsétlenek, akiket hosszú idő óta
 kinzotta a betegség. Éhség és kínok között
 zsákmányul dobva a legretentőbb remény-
 telenségnek, lehették ki lelküket.

Mások örvongve vetették magukat arra,
 akinél eleséget gyanítottak és elrabolták tőle
 makacs ellenállása és borzalmas átkozódása
 dacára.

Emitt hallható volt, hogy milyen zajt
 csapnak a lovak, amint átgázolnak a szét-
 darabolt holttestek között és amint szét-
 morzsálják azokat a kocsik kerekei. Másutt
 az áldozatok hörgése és jajgatása hallatszott,
 akik erejük fogytán az utakon hevertek és a
 legretentőbb halál kínok között vergődtek.
 Tízszor is meghaltak, míg elérte őket a ha-
 lál.

Távolabb egy ló teteme körül gyűlt
 össze egy csoport és összeverekedtek egy-
 mással a husfoszlányok fölött. Mig egyesek
 kívülről vágják a husos darabokat, addig
 mások bevájítják magukat a bélek közé, hogy
 kezökkel fogukkal kitépjék a májat és a
 szívet.

(Folyt. köv.)

káplánságban. Amaz tehát már első öt évben korpótlékhoz jut, míg a másikkal elvesz a 10—15—20 éve teljesen. Mi lesz ennek a következménye? Egyszerűen csak az, hogy nagyon kevés ideálistelkü ember akad, ki mindentől eltekintve csak a szolgálat érdekét tekinti; ellenkezőleg mindenki arra fog törekedni, hogy sokszor talán kevésbé megengedhető eszközzel is önálló plebániához jusson, mi a hitéletnek esik kárára, annak a hitéletnek, melynek intenzívításán fáradni s munkálkodni elsősorban érdeke az államnak is.

Ezen mindenesetre változtatni kell s ez első sorban a magas püspöki karnak a kötelessége, mely tekintélyével, befolyásával egyedül hathat oda, hogy a korpótlék tervezetből a javadalmas és nem javadalmas papság közötti igazságtalan megkülönböztetés kihagyassék s az egész tervezet úgy módosítottassék, hogy a korpótlék beszámítása a felszentelés napjától számítottassék. Az alsó papságnak s különösen az érdekelt osztályoknak a kérése nemcsak méltányos, de jogos is s hisszük, hogy a magas püspöki kar módot talál arra, hogy a sérelem igazságosan és méltányosa még idején szanáltassék.

(Q)

A brassói ipartestület helyzete.

Döntött a miniszter. — Ki a hibás?

Vasárnapi lapszámunkban jeleztük, hogy az ipartestület bonyodalmas (botrányosnak is nevezhető) kérdésében döntött az utolsó fórum s kereskedelemügyi miniszter 21560-913. sz. végzésével kettévágta a már hirhedtté vált gordiusi csomóját a brassói ipartestület botrányosan gyászos s haszontalan heccelődésekben kimerült életének.

A miniszteri döntés megváltoztatja a II. foku bíróság (alispán) véghatározatát s az első foku iparhatósági (városi tanács) ide vonatkozó véghatározatot emeli érvényre, valamint megsemmisíti az ipartestület fegyelmi választmányának 132—1912. szám alatt hozott s az ipartestület előjáróságának 1912. évi febr. 5-én hozott határozatát s törvényesnek jelenti ki Dózsa János iparhatósági biztos ellenzését?

A miniszteri döntés után, nem lehet szót emelni s hisszük, hogy az ipartestület élete ezzel a helyes mederbe terelődik. Ám ennek ma még véleményünk szerint egy erős akadálya van. És pedig az, hogy annak a pár évnek meddő harcáért, s az abból felmerülő költségeikért ki a felelős s kire fog a pár éves heccnek odiuma hárulni.

Ennek elbírálásánál ismernünk kell elsősorban a történeteket. Az ipartestület életének bonyodalma Kászonyi elnöklésével veszi kezdetét. Heves és sokszor túlzásba ragadó egyénisége nem tűrt semmi ellentállás, sőt ellenkező szót. Feltétlen urrá akart lenni s azt mindenesetre róvására írjuk, hogy az ipartestület ügyét személyes ügyévé tette és a személyes kavarodások eszközévé dobta. Hibát követett el e tekintetben az ipartestü-

let választmánya, kinek kötelessége lett volna elejét venni a személyes harcok tulkapásainak.

A harc teljesen kiélesedett Krizsán Ferenc titkárnak elmozdításával, kit Kászonyi felfüggesztetett. Itt aztán beletévedt a jogtalanságok tömkelegébe, mert egymás után háromszor függesztette fel a titkárt anélkül, hogy az állásában lett volna.

Sajnálatos volt a dologban, hogy ugyanakkor Kászonyi e tisztán személyi jellegű kérdést az ipartestület életével keverte össze s ezzel felzavarta a békét, mert ettől kezdve az ipartestület nem volt egyéb, mint az áldatlan harcok színtere.

1912. év október 12-én a városi tanács 16832—912. sz. véghatározatával helyet adott Dózsa János iparhatósági biztos vétójának s utasította az ipartestületet közgyűlés tartására s Krizsán visszahelyezésére.

Az ipartestület elnöksége e határozatot megfélemberte az alispánhoz, ki annak idején Kászonyinak adott igazat s mint azt akkor ismertettük, s a városi tanács határozatát megsemmisítette.

A II-foku iparhatósági végzés ellen ismét felebbezést adtak be s arra a kereskedelemügyi miniszter 21560—913. sz. alatt hozott végérvényes határozatot, mely így hangzik: „megváltoztatom és az I. foku iparhatósági véghatározat ide vágó részének érvényre emelésével az iparhatósági biztosnak most említett ellenzését törvényesnek jelentem ki és ehhez képest az ipartestület fegyelmi választmányának 132—912. sz. alatt hozott határozatát, valamint az ipartestület előjáróságának az 1912. évi február hó 5-én hozott határozatát is ide vonatkozó részében megsemmisítem“.

Ilyen formán a miniszter rendelkezése megoldotta az ipartestület kérdését általában s hisszük, hogy ez békét fog teremteni, bár most eldöntésre vár, hogy azokért az anyagi károkért, melyek az ipartestületre nehezdednek, ki a felelős? Mert ezt el kell dönteni. Nem akarunk ebbe az ügybe különös módon befolyni, de igen is követeljük a nyilvánosság nevében, hogy tisztán lássunk s az ipartestületet, mint erkölcsi testületet egyáltalán ne érje semminemű veszteség és károsodás, hanem most úgy az ipartestület, mint a városi tanács együttesen indítsanak vizsgálatot s a kártérítés költségei azt terheljék, aki igazán a bűnös, mert az ipartestület személyes harcokban bűnös nem lehet.

Egyébként ezzel a kérdéssel rövid időn belül még bővebben fogunk foglalkozni, mert hisz kell, hogy az ipartestület egyszer már helyes mederbe tereltessek.

Tőzsde

a Magyar Általános Hitelbank brassói fiókjának telefon és távirati értesülései:

Magyar hitel	822.—
Osztárk hitel	624.—
4 százalékos magy. koronajáradék	82.—
Államvasut	719.25
Jelzálogbank	429.—
Magyar Bank	555.—
Leszámitolóbank	517.—
Rimamurányi	711.—
Salgótarjáni	764.—
Közuti vasut	652.75
Városi villamos	366.—

Irányzat: igen lannyha.

NAPIHIREK.

Lesz még egyszer

ünnep a világon . . . Igy sóhajtott fel a magyar költő szive az elnyomatás keserű napjain . . . s szinte érezzük, hogy igaza van . . . szinte érezzük . . . hogy ennek a napnak . . . ennek a nagy napnak . . . nagy ünnepnek el kell következnie, mikor a magyar . . . jó testvér módjára kezet fog egymással . . . s ha egy más keblén sirja ki lelkét . . . ha egymást átölelve dalolja el lelkesen reménykedő, szomorú nótáját . . . felcsillan a szemében a fény, mely a jobb jövő remény sugarait fakassza . . . lesz még egyszer ünnep . . .

Lesz . . . s talán már itt van . . . közelg . . . mindennap közelebb hozza egy lépéssel . . . mindennap közelebb visz hozzá . . . a brassói magyar dalárda 50 éves jubileumi ünnepéhez . . .

Lesz még egyszer ünnep . . . lennie kell . . . itt van . . . ünnep lesz az . . . a mi ünnepünk . . . magyarságunk ünnepe . . . Ez lesz . . . ezzé kell lennie . . . Ezzé kell lennie . . . itt az ország határán . . . hol idegen szellők fuvalma leng . . . hol idegen hangok hoznak idegen légáramlatot . . . s hol mégis 50 éve zeng dicsőn . . . fényesen . . . ragyogón . . . a nótás magyar nemzet ajkán . . . a magyar szó . . . a magyar nóta . . .

Ünnep lesz ez . . . annak kell lennie . . . nemcsak a brassói magyarságnak . . . nemcsak e bércövezte tiszta érzésű . . . tiszta levegőjű városnak . . . de egész Erdélynek . . . nem . . . egész Magyarország . . .

Ha Brassóban egy magyar kulturintézmény egymagára . . . talán ellenséges áramlatok közepette . . . képes volt 50 éves gazdag . . . eredményes . . . dicsőséges életet magának biztosítani . . . akkor méltó arra, hogy jubiláris ünnepsége ne szoruljon a kéklő hegyek szűk völgyébe . . . de átcsapjon azon túl, mint hangja átcsapott az ismeretlenség homályán . . . akkor a brassói magyarságnak elsősorban nem érdeke . . . de kötelessége az, hogy a jubileumot . . . ünneppé . . . győzelmi . . . diadalmas ünneppé tegye . . . hadd érezzék az itthoniak . . . hadd érezzék . . . az idegenek . . . hogy nem szül gyáva nyulat Nubia párdaca . . . hadd lássák és érezzék . . . hogy egyik vagyunk . . . egyé forrtunk . . . egyé forraszt a magyar szó . . . mely szép . . . csengő . . . a magyar dal . . . melynek nincsen párja széles e világon.

Igen, ezt várjuk . . . ezt reméljük . . . nemcsak és kizárólag a brassói magyarságtól, melynek szent ünnepe kell legyen a Dalárda jubileuma, de a várostól is . . .

A brassói magyar dalárda 50 éves jubileuma nemcsak a magyar dalárdának szerez dicsőséget . . . de Brassó városának első sorban s az ünnep fenségéből a városnak is ki kell vennie a részét . . . hogy az ünnep méltó legyen a jubileumhoz . . . a magyar dalárda ötven éves, gazdag életéhez . . .

S mi hisszük . . . mi hinni akarjuk . . . és remélni . . . hogy ez igazán ünnep lesz . . . hogy megdobban még egyszer . . . itt a határszélen magyaros szi-

vünk... s a dobbanást visszhangozni fogják mindenütt... hol magyar érzés honol... s fellobogózott házak... lelkesedéstől kipirult arcok... szemek fogják hirdetni a magyar dal dicsőségét... melynek nyomán feltámad az érzés... a szebb jövő... boldogító érzése... lesz még egyszer... ünnep... itt... minálunk... (=)

Jóváhagyták a munkásbiztosító pénztári választást. A brassói munkásbiztosító pénztári választást annak idején a szoc. demokrata párt meglebbzte. Az állami felügyelő bíróság, — mint értesülünk — felülvizsgálta s 15 szavazatot törölt. A törlés folytán is 19 szótöbbséggel a szászok és keresztény szocialisták jelöltjei győztek.

A Brassói Magyar Jótékony Nőegylet elnöksége tisztelettel kéri tagjait, hogy a Miss Annie v. Furuhejm fogadtatásán, szerdán d. u. háromnegyed 2 órakor a pályaudvaron minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

A Budai Dalárda Kolozsvárt és Brassóban. Junius hó 5-én érkezik Kolozsvárra Bárczy István Budapest fő- és székváros polgármestere az Országos Dalos Szövetség elnöke, a Szövetség több vezető emberével, hogy Kolozsváron a jövő év folyamán tartandó országos dalosverseny előkészületeit a városi tanáccsal megbeszéljék. Ugyanakkor érkezik Kolozsvárra a Budai Dalárda 60 tagja is, akik Kolozsváron egy esti hangverseny keretében mutatják be művészetüket. A hangversenyt követően társas vacsora lesz. A vendégdalok 6-án jönnek Brassóba, hogy az itteni Magyar Dalárda 50 éves jubileumi ünnepségein részt vegyenek.

Meghívó. A ker. szoc. szabómunkások ma, kedden este 8 órakor szakgyűlést tartanak, melyre feltétlenül megjelenést kér az Elnökség.

A Kath. Kör és a Népszövetség választmánya f. hó 28-án, szerdán este 8 órakor saját helyiségében gyűlést tart, melyre a t. c. választmányi tag urakat ezuton hívja meg az igazgatóság. A gyűlés tárgyát a Brassói Magyar Dalárda átírata képezi, melyben mindkét egyesület arra kéri föl, hogy a jubileumi ünnepségeken testületileg vegyen részt. A részvétel módozatainak, valamint a vasárnapi tisztelgésnek megbeszélése kívánatossá teszi, hogy a választmányi tagok lehetőleg teljes számban jelenjenek meg.

Kanyaró Botfalván. Az alispáni hivatalhoz érkezett jelentés szerint Botfalu községben a kanyaró járványos betegség fellépett. A betegség tovaterjedésének megállítására a kellő óvintézkedéseket megtették.

Ellopott galambok. Rab Károly szabó, Lensor 35 szám alatti lakos ma bejelentette a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes tegnap éjjel a galambketréből 2 drb. postagalambot lopott el. Kára 6 korona. Feljelentése szerint a tettes álkulccsal nyitotta fel a ketréct, s úgy lopta el a galambokat.

Nagy lovassági hadgyakorlat Magyarországon. A Zeit jelentése szerint ebben az évben nagy lovassági hadgyakorlatot tartanak Magyarország délnyugati részén. Az ötödik honvéd lovassági osztály is részt fog venni ezeken a gyakorlatokon. Minthogy ez idő szerint még nem szervezték teljesen, a közös hadseregnek egy lovas tüzér hadosztályát fogják az ötödik honvéd lovassági csapathadosztályhoz a gyakorlat idejére beosztani. Részt vesz még a gyakorlaton a közös hadseregnek körülbelül 6 lovasezrede.

Milyen lesz a termés? A gazdák lapja írja: Az áprilisi fagyok hatása egészen az aratásig, illetve kaszálásig tart s a növények fejlődése során új és újabb kedvezőtlen megfigyelések merülnek fel, melyek arra vallanak, hogy az áprilisi tél mégsem illanhatott el káros nyomok nélkül. Még azok a növények is, melyek egyébként a fagyokat kiheverték, visszamaradtak a fejlődésükben és jobban megsínylik a száraz májust, mint rendes körülmények között. Már pedig idáig száraz májusunk volt. Eltekintve egy-két vármegyétől, ahol tulságosan is kaptak az eső áldásából. Tudósítónk tulnyomó részben a csapadékhiány miatt panaszkodnak, ami megakasztja a kívánatos fejlődést. Általában az a benyomásunk, hogy az áprilisi fagyok által sújtott vidékeken nemcsak a gyümölcs és szőlő szenvedett jelentékeny kárt, de a kalászosok és a takarmány is gyengén állanak. A megkímélt területeken jó középtermésre is kilátás lehet, feltéve, hogy a májusi eső el nem marad.

Házasságot ígért. Löbl Manóné Vár utca 10 szám alatti lakos ma család címen feljelentést tett a rendőrségen Lichtenstein Ernő könyvkötőseggel ellen, s kérte a rendőrséget, hogy ellene a bünvádi eljárást indítsa meg. Löblné feljelentése szerint Lichtenstein Ernő házasságot ígért Regina leányának s őt el is jegyezte. Jegyessége alatt többször pénzt kért tőle, hogy önnállósíthassa magát. Ő részletekben 700 koronát adott át neki. Valahányszor az esküvőt sürgette, mindig valami okot talált az elhalasztásra, s ha anyakönyvezetőhöz kellett menniük — betegét jelentett. Közben Lichtenstein Brassóból Kolozsvárra távozott el. Az esküvőnek a legutóbbi megegyezés szerint mult hó 25-én kellett volna megtörténnie s nemcsak hogy nem jött el, hanem Kolozsvárról ismeretlen helyre távozott. A rendőrség az eljárást megindította.

Árlejtés. A brassói m. kir. pénzügyigazgatóság és a mellé rendelt számvevőség részére a 1913-14 fűtési időszakra szükséges 70—80 öl kemény, száraz, fiatal bükküzifa beszerzésének biztosítása céljából a pénzügyigazgatóságnál (1. emelet 15 számú ajtó) folyó évi junius hó 16-án d. e. 10 órakor nyilvános versenytárgyalás fog tartatni. A szállításra vonatkozó közelebbi feltételek a pénzügyigazgatóságnál hivatalos órák alatt megtudhatók.

Kaphatok

jutányos árak és feltételek mellett

részletfizetésre is

elsőrangú gyártmányú mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa- és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, arany-nemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után si készítenek. — Nagy választék nemzeti zászlókban.

Szöllősy Zs.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvételnek.

A legszebb nyomtatványok Égető Testvérek könyvnyomdájában, Kapu-utca 45. szám alatt készülnek. Telefon 5-15.

Táviratok.

Budapest, máj. 27.

A közönség óriási érdeklődése mellett kezdődött ma a Lukács-Désy pör főtárgyalása. Megjelentek gróf Károlyi Imre és Ullmann Adolf főrendek, Jeszenszky Stetina és Otlik államtitkárok, Paduch és Lázár miniszteriumi segédhivatali igazgatók. Baloghy elnök 9 órakor megnyitja a tárgyalást, Az ügyész bejelenti, hogy Lukács miniszterelnök nem jelenhetett meg, mert államügyekkel van elfoglalva, — ugyszintén báró Herczog a magyar bank igazgatója sem jelenhetett meg.

Majd Désy kihallgatása következett, aki összefüggően ismerteti az eseményeket s beismeri, hogy az egyetemi ifjuság gyűlésén azt mondotta Lukácsról, hogy ő Európa legnagyobb panamistája.

Majd Vázsonyi kéri a valódiság bizonyításának az elrendelésétarra, hogy a kormány 4 millió 800 ezer koronát, mely összegnek az állampénztárba kellett volna befolynia — a választásokra költött. Megjelöli a tanuit is erre a körülményre, gróf Károlyi Imrét, Ullmann Adolfot, Sándor Pált, báró Herczogot és gróf Andrássyt, aki egy izben kijelentette, hogy a diskréció alól feloldottnak érzi magát, ha politikai piszok-ságokról van szó.

A tárgyalás folyik.

Lukács tárgyalásokat folytat Tomassits-, Khuen-, és Rauchchal, amelyeknek tárgya a horvát állapotok szanálása. — Az eredmény valószínűleg az lesz, hogy a vasuti pragmatikát a horvát kivánságoknak megfelelően reformálni fogják s így Lukácsék feladják a magyar nyelvet a horvátok kedvéért. E körülményt már a kormánypártiak is sejtetik.

Tegnap este a Kossuth-pártban bizalmas értekezlet volt, amelyen gróf Károlyi Mihály is megjelent. Az ellenzéki pártok egyesüléséről tárgyaltak.

Vadász Lipót államtitkár visszalépett a nyirbátori kerületben a jelöltségtől. A munkapárt azt hozza fel a visszalépés okául, hogy felekezeti okok késztetik Vadászt a visszalépésre. Sajátságos, hogy első izben is zsidó volt Vadász, és mégis megválasztották, tehát a felekezeti ok koholmány.

Belgrád, május 27.

A bolgárok és görögök, illetve a szerbek közti összeütközések napirenden vannak. A legutolsó ütközetben kétezer ember esett el. A görögöket mindenütt visszaszorították.

Bécs, május 27.

Klofac reichsrati képviselőt, amint Belgrádba akart utazni, a magyar határrendőrség feltartóztatta, de Strügg osztrák miniszterelnök közbelépésére szabadon bocsátották.

Ajánlható cégek Brassóban:

Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,
Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden szakmába vágó munkát.

Asztalosok:

Kiss Balázs,
Közép-utca 24. Épület- és bútorasztalos. Minden szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árak mellett vállal.

Orbán András,
Fekete-utca 8. Épület- és bútorasztalos. Elvállal minden szakmába vágó munkát olcsó árban.

Bútorraktárok:

Zachariás Márton,
Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó árak mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:

Ardelean Szilárd,
Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden szakmába vágó munkákat, javításokat szolid árak mellett.

Both József,
Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan eszkezől.

Borsovitzky Lajos,
Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a legolcsóbb árban elfogad.

Dánér Lajos,
Hosszu-utca 44. Cipő üzlet és javító műhely.

Nagy Ferenc,
Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítményű és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árban végez.

Veress Vilmos,
Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők és választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmák mérték szerinti készítését olcsó árak mellett.

Schmilovsky János,
Kórház-utca 33. Elvállal férfi-, női- és gyermekcipők készítését tartós és csinos kivitelben. Szolid árak mellett javításokat gyorsan és pontosan eszkezől. Kívánatra megrendelés végett házhoz is elmegy.

Divatru-kereskedők:

Graef Testvérek,
Kolostor-utca 9. Uri és női divatruház. Az összes bluzokat és napernyőket minden árban kiárulja.

Drogériák:

Kraft és Herberth,
ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

Épület és bútor mázoló és fényező:
Buka D. és Részvean,
műhely Vár-u. 12. Mindennemű modern munkát szolid árban készítenek.

Esztergályosok:

Sirbu Ilyés,
Fekete-utca 4. és Hosszu-utca 20. Disműsztergályos és ernyőjavító műhely.

Éttermek:

Európa szálló étterme,
Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kifűző italok. Pilseni ösforrás sör. Kellemes nyári udvari helyiség.

Sétatéri vendéglő.
Elsőrendű konyha. Kifűző italok. Dreher-féle korona sör.

Vigadó (Redout) étterme,
Hirscher-utca. Bérlo: Gottsmann Ede. Kifűző konyha. Pilseni sör. Jó borok

Fényképészek:

Ambrus Antal,
Hosszu-utca 16. Fényképészeti és nagyító-műterem. 10 drb. fényképes levelező-lap 2 kor. Vasutasoknak igazolványi fényképek jutányosan és gyorsan eszkezőltenek. Elvállal minden szakmába vágó munkákat jutányos ár mellett.

Gust H.,
Buzasor 8. Fényképészeti és nagyító műterem.

Kovács Sándor,
Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizitkép 2 K. 50 fill. Pillanat és mozgófénykép felvételek mérsékelt árak mellett, csinos kivitelben.

Férfiszabók:

Barabás Dániel,
Kórház-utca 10. Csinos kivitel. Tartós munka.

Héjja J.,
Hirscher-utca 28. Elvállal minden szakmába vágó munkákat.

Markó István,
Főter, Virágsor 14. Bel- és külföldi szövetraktár. Kifogástalan munka! Szolid kiszolgálás!

Mihály Jenő,
Lensor 26. szám. Elvállalja polgári és egyenruhák készítését.

Sebestyén János,
Kórház-utca 44. Férfi-divat szabó.

Tellmann Béla,
Lópiac 1. Angol uri szabóság.

Czellecz István,
Hirscher-utca 7. Elvállalja a legdivatosabb úriöltönyök elkészítését jótállás mellett.

Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,
Tehénpiac 4. Divatos szabás, elsőrangú kivitel, jutányos árak.

Buca György,
Porond-utca 45. Intézeti egyenruha vállalat, szövetraktár, csinos szabás, szolid kiszolgálás.

Kósa Albert,
Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,
Hosszu-utca 14. Egyenruházati intézet. Katonai felszerelések raktára.

Szöcs György,
Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruházati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Festék-kereskedések:

Arsu Miklós,
Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázoló, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

Gázfelszerelési cikkek:

Rádium gázszerszede,
Weisz-Mihály-utca 30. Teljes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári árak mellett. Lámpák jókarban tartása elvállaltatik.

Géplakatosok:

Copony György,
Villa-utca 3. Hentes-utca 4. Motorüzemre berendezett lakatos műhely. Nagy választék mindenféle konyhatűzelőben. Elvállal mindennemű lakatos-munkát szolid árak mellett.

Gyertyagyárak:

Peteu János,
Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.

Gépraktárok:

Singer Co.
varrógép-részvénytársaság. Kapu-utca 23. Csak saját gyártmányu eredeti Singer-varrógépek raktára Brassó és vidéke részére.

Wetzel Ottó,
Weisz Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffnerad és Kosmos-kerékpárok.

Kávóházak:

Jordáche György,
az alsó sétatéri pavillon bérloje. Mindennap városi zenekar játszik. Hideg buffet, kifűző italok.

Metropol Kávéház,
és szálloda, Fekete-utca 2. Tulajdonos Acsente János. Egész éjjel nyitva. Kifűző tiszta erdélyi asztali borok. Elsőrendű kőbányai és három cseréfa sör. Hideg ételek. Egész éjjel zenekar hangversenyez.

Kávémérések:

Horváth Józsefné,
Hirscher-utca 24.

Kárpítosok:

Vajda Gyula,
Buzasor 7. Angol klub és bőrbútor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.

Kézfegyártók:

Incze Károly,
Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.

Löser Lajosné, Hirscher-utca 17.

Zeides Alfréd,
Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenféle ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Viszonteladónak árendémény.

Benigal Sándor,
Kapu-utca 9-11. Ujjonnan berendezett üzlet. Legnagyobb választék minden e szakmához tartozó árukban szolid kiszolgálás mellett. Viszonteladónak megfelelő árendéményt ad.

Kézüzletek:

R. Mihaletz utóda,
Kapu-utca 13. Első brassói keféüzlet. Alapított 1875. Eladás nagyban és kicsinyben. Viszonteladónak árendéményben részesülnek.

Kocsi- és kerégyártók:

Kovács Ignác,
Hosszu-utca 91. sz. Elvállal és készít minden fajta új divatú kocsikat, javításokat jótállás mellett, kész kocsit raktáron is tartok.

Márton Albert,
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Kocsi-kárpitos és fényező:

Subutz Dénes,
Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmához tartozó munkát jutányos árak mellett.

Römműves-mesterek:

Moldován György,
Szent Miklós-utca 6 b). Budapesten kitűnő eredménnyel oklevelet nyert kömművesmester. Elvállalja templomok, házak építését és javítását. Költéselőírnyat és tervek készítése. Vidéki meghívásra személyesen odautazik.

Römműves-mester és csatornázási vállalkozó:

Lőrincz István,
Alsófény-utca 12. sz. Évek óta szerzett tapasztalatai szerint felelősség mellett elvállal minden e szakmához tartozó építési és csatornázási munkákat.

Kovácsok:

Kelemen Lázár,
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Szakács József
Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javítást jutányos árak mellett. Kész kocsit kapható.

Röszörűs és késesek:

Durighello L.,
Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homoru köszörűde motor üzemre. Javítások olcsón és pontosan eszkezőltenek.

Rőtélgyártó:

Hertrich József,
Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árak mellett Viszonteladónak árendémény.

Mechanikus:

Littmann Róbert,
Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon javító műhely.

Mosóda és fényvasaló Intézet:
Nicolescu Ilona,
Kut-utca 23. Különlegesség. Fügöny, bluz és mindenféle nyári ruha mosás és vasalás felelősség mellett.

Női fodrászok:

Ludovica Soos,
Hirscher-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállaltatik a legdivatosabb formában szép kivitelben. Kihullott haj megvételre kerestetik.

Női kalapok:

Weisz Róza utóda,
női divat-kalap-terem a „Párisi női kalaphoz”. Kapu-utca 25. Javítások és átalakítások legújabb divat szerint olcsó árban eszkezőltenek.

Óras és ékszerészek:

Gantz József
Fekete-utca 33. Minden e szakmába vágó óra és ékszer-eladás. Elvállal javításokat pontosan és olcsón.

Szjgyártók:

Mooser Mihály,
Hosszu-utca 37. Szjgyártó, nyerges és bőrdőzs. Minden e szakmába vágó cikkek raktára. Megrendeléseket és javításokat elvállal.

Szűcsök:

Szabó Béni,
Kórház-utca 11. Jutányos árban fogad el szőrmearukat molykár elleni megóvás végett felelősség mellett.

Szobafestők:

Farkas E. Sándor,
Kórház-utca 35. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, modern kivitel és szolid árak mellett. Poloska irtást saját módszere szerint vállal felelősség mellett.

Turó és káshavál-sajt-gyárak:
Manu Tódor,
Hátulsó-u. 42. -- Hetivásárokon a piacon árusít.

Vegyeshereskedések:

Herz-féle vegyeskereskedés,
Hosszu-utca 90. Korai vetemény-félék naponta frissen érkeznek. 4 év óta fennálló tejraktár. Allandó előfizetők egész éven át tehéntejet 24 filléren, bivalytejet 30 fillérért kapják. Tiszta kezelés.

Vegyztisztítók:

Schmitz József,
Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csipkét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:

Alsó Warte vendéglő,
(Brassó) és Bartha-féle vendéglő (Hosszufalu) bérloje Dakó Bálint. Kellemes nyári kirándulólhelyek, jó konyha, kifűző italok, kőbányai és Czelli sör.

Jian-féle vendéglő,
Lópiac 15. Izletes konyha, kifűző italok. Czelli-sör pohár és üvegekben. Előfizetéseket étkezésre házon kívül is elfogad mérsékelt árak mellett.

Vésnökök:

Nähmajer Ferenc,
Weisz Mihály-utca 17. Pecsétnyomók, cimerek legjobb kivitelben készülnek.

Sole Lipót,
Ruggyanta-, érc-bélyegző és himzőminták, monogramok és a szabadalmazott marhalevel-szárzabélyegző készülékek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben. Telefon 5-35.